

GMO ER GENSPLEJSEDE AFGRØDER

Efter godt 30 års arbejde med gensplejsning, hvor man har forsøgt at gensplejse millionvis af celler, har man i hele verden fået godkendt ca. 400 gensplejsede afgrøder, hvor de fleste er majs, bomuld, raps, kartoffel og soja. Fordi gensplejsning er meget upræcis, har man måttet sortere og smide langt det meste væk. Spørgsmålet er, om man har sorteret nok væk?

GMO I DANMARK

I økologisk produktion er GMO forbudt, men man importerer ca 1,5 millioner tons soja om året til Danmark, som anvendes som foder til konventionel produktion af mælk, æg, kyllinger, svine- og oksekød.

Der bliver ikke dyrket GMO-afgrøder i Danmark. Men EU har i 2015 lavet nye regler for godkendelse af GMO-afgrøder, som vil gøre det lettere at få godkendt f.eks. raps, majs eller kartofler til konventionel dyrkning i Danmark. Et flertal i folketinget har hidtil holdt GMO-afgrøder ude af Danmark.

INGEN FRI FORSKNING

De firmaer, der har udviklet GMO-afgrøderne, udfører selv den forskning, der skal undersøge, om de nye GMO er sikre. Selv efter, at myndighederne har godkendt en ny GMO-afgrøde, får uafhængige forskere ikke mulighed for at undersøge risikoen ved GMO-afgrøder, før firmaet har givet lov.

GMO er en forkortelse for Genetisk Modificerede Organismer, som er planter eller dyr, der har fået indsat en serie af gener – normalt både gener fra bakterier og virus.

Fri forskning i GMO-afgrøder er derfor meget sjælden, og flere forskere, der er kommet til resultater, som har vist risici ved GMO, har efterfølgende fået vanskeligt ved at få deres forskning finansieret, eller forskere har ligefrem mistet deres arbejde.

GMO-firmaerne vil gerne sælge deres gensplejsede frø på markedet, men de vil ikke tillade fri forskning i de risici, deres frø kan have for naturen, husdyr og mennesker på de markeder, hvor GMO-frøene, -foderet og -fødevarerne sælges.

GMO-AFGRØDER HAR HØJERE INDHOLD AF PESTICIDRESTER

De mest almindelige GMO-afgrøder tåler at blive sprøjtet med ukrudtsgift – ukrudtet dør, mens afgrøden overlever. Afgrøderne kan derved få et højere indhold af sprøjtegift og i GMO-majs, -soja og -raps, har man derfor hævet det tilladte indhold af nogle giftrester med 2 til 200 gange. I GMO-soja ligger indholdet af rester fra RoundUp (Glyphosat og AMPA) typisk 30-50 gange over det niveau, som engang var det maksimalt tilladte.

Efterhånden er ukrudtet også blevet modstandsdygtig over for de mest anvendte sprøjtegifte, så nu har man udviklet nye GMO-afgrøder, der tåler flere forskellige gifte, som man evt. kan udsprøjte samtidigt. Derfor er man i disse år ved at hæve det tilladte indhold af sprøjtegift i vore fødevarer, så de må indeholde mere og mere gift.

BAKTERIEGIFTE I GMO-AFGRØDER

Et stort antal GMO-afgrøder er blevet gensplejset, så planten producerer en gift fra bakterier – den såkaldte Bt-gift. Bakterien bruger giften til at dræbe insektlarver. Når planten er gensplejset til at producere giften, findes den i alle plantens celler - også i plantens frø, som vi senere skal høste og spise. Når insektlarverne spiser af planten, får de nu helt automatisk bakteriegiften med på menuen, hvilket larverne så dør af.

Efterhånden som skadedyrene er blevet modstandsdygtige over for den ene eller den anden Bt-gift, har man udviklet GMO-afgrøder, der indeholder 2-4 forskellige bakteriegifte på samme tid.

De dyreforsøg, der viser, at Bt-gift ikke giver risiko for mennesker og dyrs helbred, varer ofte kun 40-90 dage, og er ofte udført med kun 10-20 dyr i hver gruppe. Industri-

en og myndighederne mener, at resultaterne fra disse forsøg kan overføres til millioner af mennesker, som ofte bliver over 70 år gamle.

RISICI VED AT KOMBINERE SPRØJTEGIFTE OG BAKTERIEGIFTE

Forskning fortæller os fortsat tydeligere, at flere gifte i kombination, den såkaldte cocktaileffekt, kan øge risikoen for forskellige skader på vores helbred. Godkendelse af GMO-Bt-afgrøder med deres indhold af flere forskellige bakteriegifte og rester af sprøjtegifte kræver derimod ikke dokumentation af, hvordan de påvirker sundheden hos forsøgsdyr. Det er derfor de personer, der spiser GMO-fødevarerne, der er de egentlige forsøgsdyr.

GMO TIL MEDICIN MV.

Bakterier og gær som er gensplejset til at producere nogle typer medicin som f.eks. insulin - og enzymer, som f.eks. findes i vaskpulver, og som dyrkes i lukkede tanke, er tilladt ifølge de økologiske regler.

COCKTAILEFFEKTEN

I dagligdagen udsættes vi for en cocktail af mange forskellige kemikalier og tungmetaller, som findes i lave koncentrationer f.eks. i vores mad, emballage, kosmetik, vand og luft. Selvom hvert kemikalie er vurderet som uskadeligt ved et lavt indhold, kan de samlet set være skadelige – som mange bække små – som i $1+1=2$. . . eller fordi de direkte forstærker hinandens giftighed som $1+1=5$. Cocktaileffekter er særligt uheldige ved hormonforstyrrende og kræftfremkaldende stoffer. Glyphosat er i 2015 blevet vurderet af Verdenssundhedsorganisationen WHO som ”sandsynligvis kræftfremkaldende for mennesker”.

Økologisk Landsforening · Silkeborgvej 260 · 8230 Åbyhøj
T: 87 32 27 00 · info@okologi.dk

FACEBOOK

[facebook/iloveoko](https://facebook.com/iloveoko)

TWITTER

[@okologidk](https://twitter.com/okologidk)

YOUTUBE

[økologisk landsforening](https://youtube.com/okologisklandsforening)

INSTAGRAM

[#iloveoko](https://instagram.com/iloveoko)